

listina nebyla předložena. Rozsudek přehlíží, že tato domnělá náhoda, postihnuvší podle jeho závěru faráře, byla přivoděna výhradně tím, že, jak i rozsudek zjišťuje, obžalovaný nesplnil podmínku jemu uloženou, nepředloživ křestní list, ač jej předložiti mohl. Právně mylnou je však i úvaha, kterou rozsudkové důvody odmítají obhajobu obžalovaného, že od pokusu zločinu dobrovolně ustoupil. Jako lze určité trestné činy podle okolností spáchat i pouhými činy (projevy) konkludentními, lze i dobrovolnému ustoupení od pokusu dáti vnější výraz nejen výslovným k tomu směřujícím prohlášením, nýbrž po případě i pouhým jednáním konkludentním, ba dokonce již pouhou nečinností neb opomenutím, dovoluje-li souditi s dostatečnou bezpečností na dodatečný úmysl pachatelův, že od předsevzatého jím pokusu trestného činu ustupuje. Nelze proto upříti oprávnění zmateční stížnosti, pokud dovozuje dále, že obžalovaný, nepředloživ křestní list, projevil zcela srozumitelně a zjevně pozdější úmysl nepřivoditi výkon ohlášek a sňatek s B-ovou, nýbrž naopak mu zabrániti, ano podle vývodů opřených o zákonné předpisy i o svědeckou výpověď faráře K-a, šlo tu o doklad, k předsevzetí ohlášek i k uzavření sňatku nezbytně potřebný.

Čís. 3872.

Zločin podvodu podle § 199 a) tr. zák. křivou vyjevovací přísahou ohledně součástí pozůstalostního jmění.

Jde-li o druhý případ čl. XLII uv. zák. k c. ř. s., jest účelem vyjevovací přísahy, by žalovaný přísežně udal, co jest mu známo o zatajení neb o zamlčení věcí, o nichž žalobce (při vykonání přísahy) neví.

Udá-li žalovaný před vykonáním přísahy podle pravdy a úplně, co je mu známo o jmění, nebo doví-li se žalobce o něm jinak, může žalovaný bez porušení povinnosti udati pravdu, vykonati přísahu, že mu o zatajení nebo zamlčení jmění není nic povědomo.

Okolnost, že se žalovaný (čl. XLII uv. zák. k c. ř. s.) domníval, že musí přísežně udati jen takové věci, o kterých se v předchozím (sporném, nesporném a trestním) řízení nestala zmínka (že jen takové věci byly by věcmi zatajenými a zamlčenými), poukazuje po případě na skutkový omyl (§ 2 e) tr. zák.) z oboru civilního řádu soudního.

(Rozh. ze dne 15. května 1930, Zm I 610/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Táboře za dne 7. června 1929, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem podvodu podle §§ 197, 199 a) tr. zák., nařídil však podle § 362 čís. 1 tr. ř. ve prospěch obžalované mimořádnou obnovu trestního řízení, za tím účelem zrušil rozsudek nalézacího soudu a věc vrátil soudu prvé stolice k novému projednání a rozhodnutí, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Nalézací soud zjistil, že obžalovaná vědomě a úmyslně vykonala křivou vyjevovací přísahu. O správnosti tohoto skutkového zjištění vzešly však zrušovacímu soudu závažné pochybnosti. Jde-li o druhý případ čl. XLII. uv. zák. k c. ř. s., jest účelem vyjevovací přísahy, by žalovaný přísežně udal, co jest mu známo o zatajení neb o zamlčení věci, o nichž žalobce (při vykonání přísahy) neví. Vždyť jest předpokladem žaloby podle čl. XLII. uv. zák. k c. ř. s., by žalobce byl v nejistotě o jmění, jehož vyjevení se domáhá. Udá-li žalovaný před vykonáním přísahy podle pravdy a úplně, co jest mu známo o jmění, nebo doví-li se žalobce o něm jinak, může žalovaný bez porušení povinnosti, udati pravdu, vykonati přísahu, že mu o zatajení nebo zamlčení jmění není nic povědomo. Z rozsudkových zjištění plyne, že žalobce již před tím, než obžalovaná vykonala vyjevovací přísahu, věděl z pozůstalostního řízení, z předchozího trestního vyhledávání a z výsledků sporu o věcech podrobně uvedených v rozsudku, které byly za odhadní cenu 640 Kč přenechány obžalované a jejím příbuzným, o vkladních knížkách, o zlatém křížku a o různých přípravách k šití, dále pak i o tom, že obžalovaná po pohřbu jeho ženy odnesla z pokoje zemřelé dvě krabice. Obsah těchto kabic zůstal žalobci ovšem neznámý, nehledí-li se k výpovědi svědka Josefa S-y, že Josefa Z-ová dětské prádélko ve škatuli, jež mu ukazovala a o němž říkala, že jí je zesnulá ještě za života slibovala, vrátila Karlu P-ovi, když se proto zlobil. Jen tento neznámý obsah krabic mohl by tedy býti pokládán za jmění zamlčené (zatajené) a křivost vyjevovací přísahy mohla by býti spatřována jen v tom, že obžalovaná neudala podrobně tento obsah. Uváží-li se, že soud, před kterým se obžalovaná zodpovídala, označuje ji v rozsudkových důvodech za ženu venkovskou, povahy více trpné a otupělé, nelze beze všeho a naprosto odmítnouti možnost, že se obžalovaná domnívala, že musí přísežně udati jen takové věci, o kterých se v předchozím sporném, nesporném a trestním řízení vůbec nestala zmínka, že myslila, že jen takové věci byly by věcmi zatajenými a zamlčenými, že tedy nemusí přísežně uvést věci v oněch krabicích, když se o nich (třebaže jen povšechně) stala již zmínka před přísahou. — to tím spíše, ano nebylo zjištěno, zda byla obžalovaná vůbec poučena před vykonáním přísahy, pokud se týče, jak byla poučena, najmě i zda byla poučena způsobem přiměřeným jejím duševním schopnostem. Šlo by tu po případě o omyl o obsahu a o rozsahu vyjevovací přísahy, tedy nikoli o omyl v oboru trestního práva, nýbrž o omyl týkající se jiných právních pravidel, o omyl z oboru civilního řádu soudního; takový omyl rovnal by se podle ustálené judikatury skutkovému omylu, který vylučuje trestnost podle § 2 e) tr. zák. Není vyloučeno, že, kdyby se byl nalézací soud obíral otázkou takového omylu, byl by dospěl k jinému zjištění o tom, zda obžalovaná vykonala vědomě a úmyslně křivou vyjevovací přísahu.